

**13 martie 2019**

**mun. Chișinău**

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Vladimir Timofti

Anatolie Țurcan

Victor Boico

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului Stolear Serghei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018, în cauza penală în privința lui

*Stolear Serghei XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în mun. XXXXX, str. XXXXX, nr. XX.*

**Termenul de examinare a cauzei:**

**Prima instanță:** 10.06.2016– 27.06.2016;

**Instanța de apel:** 09.08.2016– 24.01.2017;

19.01.2018-13.02.2018;

**Instanța de recurs:** 03.10.2017 – 28.11.2017;

14.02.2018 - 13.03.2019.

Asupra admisibilității recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

**C O N S T A T Ă :**

**1.** Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 27 iunie 2016, Stolear Serghei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 5 ani închisoare, fără amendă, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

**2.** Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Stolear Serghei la 22 mai 2016, orele 14<sup>00</sup>, având scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. XXXXX, mun. XXXXX, a sustras în mod deschis de la Moroza Vera o geantă în valoare de 50 lei, în care se afla o sticlă de țuică la preț de 15 lei, bani în sumă de 500 lei, adeverința de invalid pe numele lui Moroza Vera, cauzând părții vătămate o daună considerabilă, în sumă de 565 lei.

**3.** Sentința a fost atacată cu apeluri de către avocații Palancica Victor și Iurco Denis în numele inculpatului, care au solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri cu dispunerea suspendării executării pedepsei stabilite în temeiul art.90 Cod penal, argumentând următoarele:

- inculpatul a recunoscut pe deplin vina, regretă și se căiește sincer de cele săvârșite;
- în prima instanță, inculpatul nu a recunoscut vina, însă imediat după incident a restituit părții vătămate geanta și prejudiciul cauzat;

- S. Stolear nu are antecedente penale, are la întreținere un copil minor și mama care este pensionară.

**4.** Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2017 apelurile declarate au

fost admise, casată total sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care procesul penal în privința lui S. Stoler în baza art.187 alin. (1) Cod penal a fost încetat în temeiul art.2 din Legea cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței R. Moldova.

În argumentarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că prin infracțiune, inculpatul a cauzat un prejudiciu material în valoare totală de 565 lei, mărime, care raportată la articolele 64 alin. (2) Cod penal și 18 Cod contravențional, în vigoare, constituie proporții mici. Astfel, Colegiul penal urmare a efectului retroactiv asupra situației stabilite în cauză, prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală, a recalificat fapta inculpatului de la art.187 alin.(2) lit. f) Cod penal la art.187 alin.(1) Cod penal, ca jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane.

La fel instanța a menționat că în speță sunt aplicabile prevederile art.2 din Legea privind amnistia, și ținând cont de art.107 alin. (1) Cod penal și 391 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a dispus încetarea procesului penal din motivul, că există circumstanța care exclude tragerea la răspundere penală a inculpatului - a intervenit amnistia.

**5.** Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o acuzatorul de stat, care a solicitat casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate s-au invocat următoarele:

- mărimea prejudiciului cauzat prin infracțiunea prevăzută la alin.(1) art.187 Cod penal, nu cunoaște o limită inferioară de 25 unități convenționale;
- la calificarea sustragerii, săvârșite cu cauzarea de daune considerabile este necesar să se țină cont de faptul că caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia;
- instanța de apel a confundat modul de determinare a prejudiciului patrimonial cu caracterul acestui prejudiciu.

**6.** Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 28 noiembrie 2017 recursul declarat a fost admis, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În decizia adoptată instanța de recurs a reținut că instanța de apel a omis că în virtutea prescripțiilor din art.art.18 și 105 Cod contravențional, art.art.113, 126 alin.(2), 187 alin.(1) și (2) lit. f) Cod penal, încadrarea acțiunilor făptuitorului în temeiul calificativului „proporții mici”, are loc doar în cazul sustragerii din avutul proprietarului prin „furt, însușire, delapidare, abuz de serviciu sau escrocherie”, dar nu și prin „jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane”.

Colegiul a reiterat că, în cazul infracțiunii de jaf, prevăzute la art.187 alin.(1) și (2) lit. f) Cod penal, conform normelor de drept enunțate, calificarea acțiunilor infractorului se determina în temeiul altui calificativ - cu sau fără „cauzarea de daune în proporții considerabile”. Totodată, potrivit art.126 alin.(2) Cod penal, caracterul considerabil al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea

bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a părții vătămate.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 februarie 2018 apelurile declarate de avocații V. Palancica și D. Iurco în numele inculpatului, au fost respinse ca nefondate.

În argumentarea deciziei adoptate instanța de apel a reținut că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.187 alin. (2) lit. f) Cod penal.

Privitor la numirea pedepsei, Colegiul penal a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei acesteia, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

S-a menționat că la stabilirea și individualizarea pedepsei în temeiul art.75 alin.(1) Cod penal, instanța de fond a stabilit lipsa circumstanțelor agravante și atenuante. Totodată, instanța a ținut cont de personalitatea inculpatului, în privința căruia anterior au fost pornite câteva cauze penale pe infracțiuni similare, care au fost încetate pe motivul împăcării părților. Astfel, Colegiul penal a reținut că instanța de fond just a concluzionat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar în condițiile izolării de societate cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare, or inculpatul a comis din nou sustragere (în mod deschis) fapt ce denotă, că acesta nu a tras concluziile ce se cuvin, și continuă modul de viață infracțional și antisocial.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de avocatul V. Palancica în numele inculpatului, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6),10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea pedepsei non privative de libertate cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În argumentarea recursului s-au invocat următoarele:

- inculpatul a recunoscut pe deplin vina, regretă și se căiește sincer de cele săvârșite;
- în prima instanță, inculpatul nu a recunoscut vina, însă imediat după incident a restituit părții vătămate geanta și prejudiciul cauzat;
- corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate;
- decizia instanței de apel este nemotivată în partea ce privește individualizarea pedepsei stabilite, care este prea aspră reieșind din circumstanțele cauzei.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, recurentul invocă ca temei de casare a hotărârilor

contestate art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Conform dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Analizând decizia recurată prin prisma criticilor formulate de recurent Colegiul conchide că, motivele invocate de autor nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

În argumentarea acestei concluzii Colegiul reține că, instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art.art.61,75, 76, 77 Cod penal.

Instanța de recurs constată că instanța de fond corect a stabilit în privința inculpatului pedeapsa penală, care este echitabilă, legală și corect individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În aceeași ordine de idei, se menționează că instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea categoriei, duratei și quantumului pedepsei. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul și prin urmare, instanța de apel corect a ajuns la concluzia că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în privința lui S. Stolear poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare.

În ce privește argumentele apărătorului cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția sa în partea menținerii categoriei și măsurii de pedeapsă stabilită prin sentință în privința inculpatului, concluzionând că nu este rezonabilă aplicarea pedepsei condiționate.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „ Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune

suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai de cât în hotărâre motivele...”. Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde. Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei depinde, de rând cu celelalte circumstanțe ale cauzei, **de personalitatea vinovatului**, de comportamentul acestuia anterior și după săvârșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau a judecării.

Din materialele cauzei, instanța de recurs reține că, deși au fost îndeplinite cerințele de iure ale instituției suspendării executării pedepsei, instanțele de fond corect au efectuat o analiză completă și minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportarea sa în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii.

Astfel, stările de fapt, dar și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea, pun în vizorul Colegiului penal corectitudinea concluziei neaplicării suspendării executării pedepsei. Aceasta deoarece inculpatul a comis cu intenție o infracțiune gravă, care atentează la patrimoniul persoanei. S. Stolear nu este la prima abatere, anterior în privința inculpatului au fost pornite mai multe cauze penale pe infracțiuni similare, care au fost încetate pe motivul împăcării părților, fapt ce denotă că acesta nu a făcut concluziile necesare, nu a călcat pe calea corijării și legea penală nu și-a atins scopul.

Reieșind din cele expuse supra, instanța de recurs conchide că, concluzia instanța de apel referitor la menținerea pedepsei privative de libertate stabilită de instanța de fond în privința inculpatului este legală și întemeiată, deoarece aplicarea prevederilor art.90 Cod penal va face imposibilă atingerea scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a lui S. Stolear.

Totodată, instanța de recurs atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererile de recurs, (căința sinceră, lipsa prejudiciului) au fost luate în considerație, fapt care a permis stabilirea pedepsei inculpatului la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat, **fără aplicarea pedepsei complementare (amenda)**.

În ceea ce privește susținerea recurentului referitoare la nemotivarea deciziei în partea individualizării pedepsei stabilite, Colegiul relevă că, potrivit jurisprudenței CEDO (cauza *Van de Hurk vs Țările de Jos din 19.04.1994*, *Perez vs Franța*), obligația instanțelor naționale de a motiva hotărârile pronunțate nu presupune existența unui răspuns detaliat la fiecare argument invocat de parte, chiar dacă aceasta apreciază că motivele date sunt fundamentale pentru argumentația sa, instanța poate să nu răspundă decât celor pertinente, susceptibile de a influența soluția în litigiu. Noțiunea de proces echitabil presupune că instanța națională trebuie să examineze, în mod real, problemele esențiale care i-au fost supuse dezbaterii, astfel, un argument a cărui influență poate fi decisivă pentru soluția în speță necesită ”*un răspuns specific și explicit*” (cauza *Ruiz Torija vs Spania din 09.12.1994*), așa cum s-a procedat, de altfel, în speța supusă judecării.

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs apreciază hotărârile contestate ca fiind corecte și legale, astfel că pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța de fond care a fost menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și

scopului pedepsei penale prevăzut în art.61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane, fiind în limita prevăzută la sancţiunea normei penale în baza căreia S. Stolear a fost condamnat.

În consecinţă, Colegiul reţine că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 10) Cod de procedură penală, nu şi-au găsit confirmare la examinarea recursului. Astfel de erori de drept în speţa examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală şi întemeiată, iar recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

**10.** În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii Supreme de Justiţie,

### **DECIDE :**

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Palancica Victor în numele inculpatului Stolear Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 13 februarie 2018, în cauza penală privindu-l pe *Stolear Serghei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunţată integral la 11 aprilie 2019.

Preşedinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Victor Boico